

MP57902K Evropské a mezinárodní právní informační systémy

Jakub Harašta

Co není součástí kurzu

- Obsah běžné uživatelské příručky právních informačních systémů.
- Propedeutika v duchu kurzu Právní informatika.

Co je součástí kurzu

- Informační cyklus s přihlédnutím k právu.
- Sběr dat, vytváření informací, vytváření znalostí.
- Vyhodnocení relevance dokumentů.
- Anotace judikatury metodou IRAC.
 - Issue – Rule – Application – Conclusion.
- Vypracování jednoduché právní analýzy.
- Obhájení analýzy s důrazem na dokumentaci postupů a uchování/znovužití informací.

Proč?

- Právo je o interpretaci a argumentaci...
 - „X právníků vytvoří $X+1$ názorů“ – „Jsi právník, tak s tím něco udělej!“
- ...ale existují data, se kterými je nutné pracovat.
- Práce s informacemi neznamená pouze jejich vyhledávání a shromažďování.
- Nepomáhá plná databáze bez roztrídění.
- Možnost identifikovat problematické momenty informačního cyklu a celý cyklus si kontrolovaně projít.

Podmínky ukončení

- Docházka.
- Semestrální práce rozdělená do fází.
 - Příslušnou fázi je potřeba odevzdat do půlnoci ze soboty na neděli předcházející následujícímu cvičení.
 - Jedná se o průběžné kontroly ve smyslu čl. 16 odst. 9 SZŘ – nebudou stanoveny žádné opravné možnosti plnění těchto kontrol!

I. cvičení (7. 3.)

- Informační cyklus.
- Data – informace – znalosti.

- 1. fáze semestrální práce.
 - Krátká diskuze tématu v průběhu hodiny.
 - Výběr tématu a konzultace tématu – do 19./20. března.

II. cvičení (21. 3.)

- Shromažďování dat.
 - Představení HUDOCu.
 - Pokročilá práce s EUR-Lexem.
 - XML struktura dokumentů.

- 2. fáze semestrální práce.
 - Rešerše – do 2./3. dubna.

III. cvičení (4. 4.)

- Tvorba informací.
 - Citační analýza, anotace v časopisech.

- 3. fáze semestrální práce.
 - Identifikace relevantních rozhodnutí a odůvodnění – do 16./17. dubna.

IV. cvičení (18. 4.)

- Uchování dat.
 - Způsoby uchování dat.
- Zajištění přístupnosti informací.
 - IRAC anotace.

- 4. fáze semestrální práce
 - Navržení způsobu uchování dat, klady a zápory. Zpracování relevantních rozhodnutí do anotací metodou IRAC – do 30.dubna/1. května.

V. cvičení (2. 5.)

- Tvorba znalostí a znalostní báze.
 - Tvorba právní analýzy na základě shromážděných dat a informací.
- 5. fáze semestrální práce
 - Stručná právní analýza – do 14./15. května.

VI. cvičení (16. 5.)

- Stručná prezentace semestrální práce.
- Obhajoba závěrů.
- Odpověď na zadaný skutkový stav podle provedené analýzy.

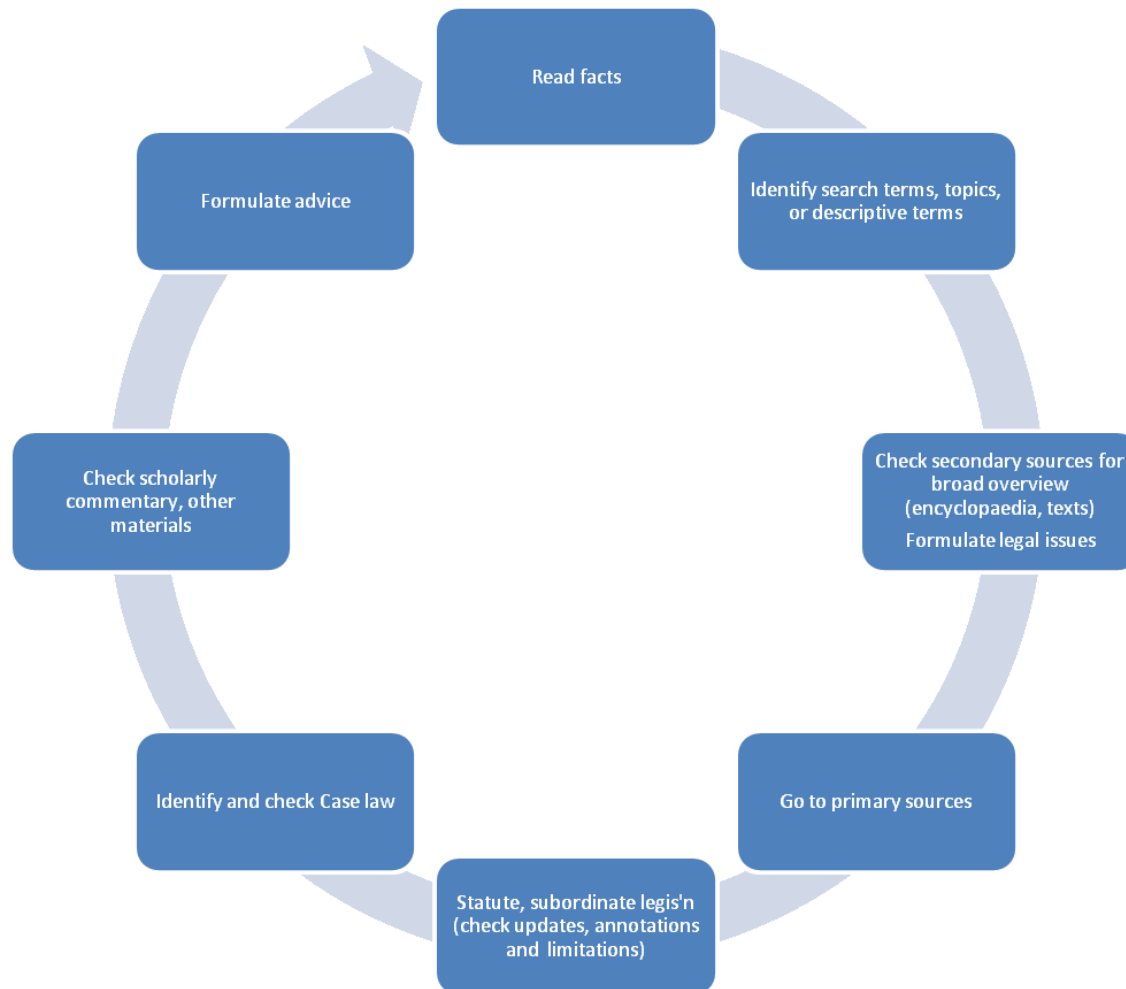

Teoretický úvod (data – informace – znalosti)

Zadání semestrálních prací.

Informační cyklus – právní rada

Informační cyklus

Data – Informace – Znalosti

- „Práce s informacemi“ != vyhledávání a shromažďování.
- Komplexní proces.
 - Vytváření informací subjektivní interpretací dat.
 - Uchovávání a interakce dat.
 - Komplexní znalost z informací.
- Information retrieval vs. information extraction.

Právní data

- Hledání dokumentů s určitou vlastností
 - „Nález ÚS“
 - „Nález ÚS“ + „právo na soukromí“
 - „Nález ÚS“ + „právo na soukromí“ + „orgány činné v trestním řízení“
- Získáváme obraz o postoji zákonodárce a soudů

Právní informace

- Identifikace okruhu relevantních dat.
- Samotná existence data (např. rozhodnutí) nestačí. Data musím subjektivně interpretovat.
- Uchování informací ve standardizované struktuře.

Karta a text dokumentu - Nálezem

Sp.zn. Pl.ÚS-st. 30/10 #1, 439/2010 Sb., ST 30/59 SbNU 595	Populární název Sejmutí pachové stopy, odebrání vzorku vlasů a bukálního stěru z hlediska zákazu nucení k sebeobviňování	Soudce zpravodaj Balík, Stanislav	Navrhovatel SENAT ÚS - II.	Datum rozhodnutí 30. 11. 2010	Forma rozhodnutí Stanovisko pléna
---	---	--------------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	--------------------------------------

Karta záznamu

Předmět řízení	základní práva a svobody/zákaz mučení a ponižujícího zacházení nebo trestání základní práva a svobody/nedotknutelnost osoby
Věcný rejstřík	obvinění důkaz trestní řízení důkaz/nezákonný pokuta
Jazyk rozhodnutí	Čeština
Poznámka	Stanovisko pléna Pl. ÚS-st 30/10 pro řízení sp. zn. II. ÚS 2369/08 překonává právní názory obsažené v nálezech sp. zn. I. ÚS 671/05 a III. ÚS 655/06.
URL adresa	http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?s=St-30-10_1

Text dokumentu

Plénum Ústavního soudu přijalo pod sp. zn. Pl. ÚS-st. 30/10 dne 30. listopadu 2010 ve složení Stanislav Balík (soudce zpravodaj), František Duchoň, Vlasta Fománková, Vojen Güttler, Pavel Holländer, Ivana Janá, Vladimír Kůrka, Dagmar Lastovecká, Jiří Mucha, Jan Musil, Jiří Nykodým, Pavel Rychetský, Milošlav Výborný, Eliška Wagnerová a Michaela Židlická podle § 23 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve věci právního názoru II. senátu Ústavního soudu, ve věci vedené pod sp. zn. II. ÚS 2369/08, který se odchyľuje od názoru vysloveného v nálezu sp. zn. I. ÚS 671/05 ze dne 22. února 2006 a v nálezu sp. zn. III. ÚS 655/06 ze dne 23. května 2007, toto stanovisko:

Na úkony dle § 114 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v sejmutí pachové stopy, odebrání vzorku vlasů a bukálního stěru, jejichž cílem je získání objektivně existujících důkazů pro forenzní vyšetření a které nevyžadují aktivní jednání obviněného či podezřelého, ale toliko strpení jejich provedení, nelze pohlížet jako na úkony, jimiž by byl obviněný či podezřelý donucován k ústavně nepřipustnému sebeobviňování. K zajištění součinnosti obviněného či podezřelého při opatřování těchto důkazů je tudíž možno užít zákonných donucovacích prostředků.

Odvodnění

I.

1. Ústavnímu soudu byla dne 22. září 2008 doručena ústavní stížnost stěžovatele R. G. směřující proti usnesení Policie České republiky, Obvodního ředitelství Praha III, služby kriminální policie a vyšetřování, 5. oddělení obecné kriminality, ze dne 27. března 2008 ČTS: ORIII-2748/SKPV-2005 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 4. července 2008 sp. zn. Nt 2058/2008. Podle rozvrhu práce tato stížnost napadá do II. senátu Ústavního soudu, soudcem zpravodajem je Stanislav Balík.

2. Ústavní stížností stěžovatel brojí proti shora označeným rozhodnutím policejního orgánu a Obvodního soudu pro Prahu 8, na jejichž základě mu byla dle § 66 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, uložena pořádková pokuta ve výši 15 000 Kč, neboť nevyhověl výzvě policejního orgánu ve smyslu § 114 trestního řádu a odmítl odběr pachové srovnávací stopy.

II.

3. V souvislosti se svoji rozhodovací praxí II. senát Ústavního soudu dospěl k právnímu názoru odchylnému od názoru vysloveného v nálezech sp. zn. I. ÚS 671/05 ze dne 22. února 2006 (N 41/40 SbNU 341) a sp. zn. III. ÚS 655/06 ze dne 23. května 2007 (N 89/45 SbNU 303).

4. Nálezem sp. zn. I. ÚS 671/05 Ústavní soud dal za pravdu námitce stěžovatele v tom směru, že nemůže být prostřednictvím pokuty nucen k tomu, aby opatřil, resp. svou součinností umožnil opatření důkazu, který by mohl být použit proti němu v trestním řízení: uvedeným postupem by totiž byl nucen k jednání, které je již nutno považovat za sebeobviňování. Ústavní soud s odkazem na Listinu základních práv a svobod (dále jen „Listina“), konkrétně na článek 37 odst. 1, článek 40 odst. 2, 3 a 4 Listiny, dále na článek 6 odst. 1, 2 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a článek 14 odst. 2 a odst. 3 písm. g) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech dovodil, že zmíněné ústavní právo, tedy zákaz donucování jiného k sebeobviňování vlastní výpovědí, lze chápat v širším rozsahu tak, že ani jiné důkazy není nikdo povinen proti sobě poskytovat. Uložení pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 trestního řádu za situace, kdy obviněný odmítl součinnost v poskytnutí důkazu (strpět sejmutí srovnávací pachové stopy), který jej mohl usvědčovat, Ústavní soud označil za ústavně nepřipustný způsob vynucování součinnosti obviněného. Takováto interpretace trestního řádu podle jeho názoru nezhlednila shora zmiňované kautele obsažené v Listině a mezinárodních smlouvách.

5. Ve věci vedené pod sp. zn. III. ÚS 655/06 se Ústavní soud zabýval obdobnou problematikou, již se dotýká nyní projednávaná ústavní stížnost, a podobně jako v nálezu sp. zn. I. ÚS 671/05 kasační výrok založil na tvrzení, že uložením pořádkové pokuty za nesplnění povinnosti uložené v ustanovení § 114 odst. 2 a 4 trestního řádu, respektive za neuposlechnutí výzvy k poskytnutí vzorku vlasů a bukálních stěrů, bylo porušeno základní právo stěžovatele podle článku 37 odst. 1, článku 40 odst. 2, 3 a 4 Listiny a článku 6 odst. 1, 2 a odst. 3 písm. c) Úmluvy.

6. II. senát Ústavního soudu se s názory vyslovenými ve výše citovaných nálezech neztotožňuje, k čemuž je veden následujícími úvahami, které byly již dříve nastiňeny v odlišném stanovisku soudce Jana Musila připojeném k nálezu sp. zn. III. ÚS 655/06 ze dne 23. května 2007.

III.

7. Ústavně zaručené právo nebýt donucován k sebeobviňování, tedy předložit proti sobě důkaz pod donucením, je dovozováno z článku 37 odst. 1 Listiny, který zakotvuje právo každého odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké, a speciálně z článku 40 odst. 4 Listiny, jenž přiznává právo odepřít výpověď obviněnému, přičemž tohoto práva nesmí být obviněný žádným způsobem zbaven.

8. »Toto pravidlo, umožňující obviněnému neuvědomovat svou výpověď sám sebe, bylo do českého ústavního pořádku, podobně jako do ústavních předpisů mnoha vyspělých demokratických států, zavedeno po vzoru Pátého dodatku americké ústavy z roku 1791 a je pokládáno za součást tzv. Bill of Rights. Doslovný text tohoto ustanovení (no person shall ... be compelled in any criminal case to be a witness against himself – nikdo nesmí být v trestní věci donucován k tomu, aby vystupoval jako svědek proti sobě) byl původně interpretován v úzkém slova smyslu tak, že zákaz donucení se vztahuje toliko k výsledku obviněného (podezřelého) nebo k jině slovní komunikaci s obviněným. Teprve v dalším vývoji judikatury v USA a v evropských zemích došlo k rozšíření interpretace tohoto ustanovení tak, že obviněný nesmí být donucován nejen k výpovědi, ale ani k jinému aktivnímu jednání, jímž by přispíval k obstarávání důkazů proti sobě. V právní nauce je toto pravidlo vyjádřeno latinskou formulí „nemo tenetur se ipsum accusare“ (nikdo není povinen sám sebe obviňovat) ... « (viz odlišné stanovisko k nálezu sp. zn. III. ÚS 655/06, které připojil soudce Jan Musil).

9. Za aktivní jednání se v zahraniční judikatuře považuje např. napsání rukopisného textu (zkoušky písma) k písmoznačké identifikaci, chůze a jiné motorické zkoušky sledující koordinaci pohybů při tzv. ambulacním vyšetření příznaků opilosti, plnění úkolů souvisejících s vyšetřovacím pokusem (srov. § 104c odst. 4 trestního řádu). K provedení vyjmenovaných úkonů může být obviněný vyzván, eventuálně též předvolán či předveden, nesmí k nim však být jakkoliv donucován, nevymíjaje možnost uložení pořádkové pokuty.

10. Pro věc významné je pak především stanovisko, které k právu mlčet a neobviňovat sebe samého zastává Evropský soud pro lidská práva (dále jen „Evropský soud“). Dle jeho ustálené judikatury patří právo nevyprávět a právo nepřispívat k obvinění proti sobě samému k obecně uznávaným mezinárodním principům, které – ačkoliv nejsou v čl. 6 Úmluvy výslovně zmíněny – jsou samou podstatou pojmu spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Právo nepřispívat k vlastním obviněním předpokládá, že státní orgány se snaží prokázat vinu obžalovaného, aniž by používaly důkazní materiály získané donucením nebo pod nátlakem proti

↑↓ Rozhodnutí	↑↓ Autor	↑↓ Rozhodnuto dne	↑↓ Název
(US) I. ÚS 671/05	Ústavní soud	22.02.2006	Právo obviněného v trestním řízení
(US) III. ÚS 655/06 - 1	Ústavní soud	23.05.2007	(p) - překonáno stanoviskem pléna Pl. ÚS - st. :
(US) II. ÚS 2369/08 - 1	Ústavní soud	09.12.2010	(p) - překonáno stanoviskem pléna Pl. ÚS - st. :

 Najít dokument | Práce s dokumentem | Odkazy na dokumenty | Uspořádat

 Fulltextem

 Vyhledat v textu

Výsledek vyhledávání fulltextem

Nález - Ústavně nepřipustné...

Obsah | Znění | Info | Související | Vytvořit | **CITEX 1.1** | Nález

Ze dne: 30. 11. 2010
 Sp. zn./ Č. j.: Pl. ÚS-st 30/10-1, Pl. ÚS-st. :
 Sbírkové číslo: SbNU 30/59
 Soud: Ústavní soud
 Zdroj: Sbírka nálezů a usnesení ÚS
 Citační index: 1,1

Obsah | Znění | Info | Související | Vytvořit | **CITEX 1.4** | Nález - Uložení pořádkové pokuty obvině...

Ze dne: 23.5.2007
 Sp. zn./ Č. j.: III. ÚS 655/06-1
 Sbírkové číslo: SbNU 89/45
 Soud: Ústavní soud
 Zdroj: Sbírka nálezů a usnesení ÚS
 Citační index: 1,4

sp. zn./č. j.:
III. ÚS 655/06-1

Související legislativa ČR:
[§ 66, § 67, § 114, § 146a](#) zákona č. 141/1961 Sb.
[čl. 36, čl. 37, čl. 40](#) usnesení č. 2/1993 Sb.
[§ 174a](#) zákona č. 6/2002 Sb.

Citováno v [Trestní zákoník a trestní řád - Průvodce trest](#)

Právní znalosti

- Vytvoření odpovědi (znalost).
- Objektivní odpověď nezahrnující subjektivní (argumentační) faktor.
- Nezahrnuje „jak“ (compliance).
- Uchování znalostí ve standardizované struktuře (k určitému času zafixovaná analýza informací a aplikace na skutkový stav).

Příklad

- **Skutkový stav:**
 - PČR chce po muži, aby odemknul pomocí svého otisku prstu zamknutý mobilní telefon.
- **Data:**
 - Judikatura k tématu (I. ÚS 655/01, III. ÚS 655/06, II. ÚS 2369/08, Pl. ÚS-st 30/10)
- **Informace**
 - Pl. ÚS-st 30/10 explicitně potvrdilo jako správný II. ÚS 2369/08, tedy I. ÚS 655/01 a III. ÚS 655/06 není relevantní
 - Informace plynoucí ze vzdělání vstupují do procesu (jaká je úloha stanoviska pléna ÚS, je přípustná analogie, teleologická interpretace atd.)
- **Znalost:**
 - Na základě dostupných informací zformuluji názor, že PČR může chtít, protože se jedná o strpění neinvazivního úkonu (analogie mezi otiskem prstu na určité médium a bukláním stěrem za účelem odebrání DNA).
- **Argumentace:**
 - Pokud potřebuji dosáhnout opaku, než jsem identifikoval jako znalost, musím najít možnou protiargumentaci. Např. že zde existuje zásah do osobní sféry jednotlivce, protože se nejedná o neinvazivní úkon sejmutí otisků prstů za účelem identifikace dotyčného a sběru důkazů, ale o přímé umožnění přístupu k prostředkům, ke kterým by jinak PČR neměla přístup apod.

Děkuji Vám za pozornost!

DOTAZY?